

РЕШЕНИЕ

№ 2235

гр. София, 27.04.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 20.02.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Проданова

при участието на секретаря Детелина Начева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **4456** по описа за **2015** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. с чл. 284 от ЗИНЗС.

Образувано е по определение от 13.12.2014 г. по гр. д. № 68465/2014 г. на СРС, ГО, 48 състав, с което е прекратено производството му по искова молба вх. № 19324/11.12.2014 г. и делото е изпратено на Административен съд София – град, по подсъдност. Определението е влязло в сила на 09.04.2015 г.

Исковата молба по делото, уточнена и изменена с молба на лист 8 в кориците на по гр.д. № 68465/2014 г. на СРС, ГО, 48 състав от 11.12.2014 г., е подадена първоначално от С. А. К. с твърдения, че изтърпява наказание лишаване от свобода в Затворническото общежитие (ЗО) „К.“ към С. затвор - кв. Б., където бил настанен през м. юни 2014 г. Понастоящем бил в четвърта група, първа килия на корпуса, в която пребивавали 21 души на площ от около 40 - 50 кв. м. и в нея се изпушвали над 30 кутии цигари дневно, без възможност да се проветрява. Ищецът бил непушач и тютюневият дим му пречел поради системни бронхити и алергии и най-вече поради заболяването му от астма. Задушавал се, главата го боляла от недостига на кислород, а поради строгия режим, при който изтърпявал наказанието не можел да излиза извън килията на чист въздух. Започнал да кашля по особен начин, гърлото му било раздразнено, чувствал тежест в дробовете. Поискал да бъде преместен в килия с непушачи, но до този момент отговор на искането му нямало. Посочва се още, че за

проблемите е сигнализирил администрацията на затвора, но никой не му е обръщал внимание и това е довело до множество усложнения в здравословното му състояние. Исква се да бъде осъден ответникът да заплати посочената сума, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата.

Инспекторът по социалните дейности и възпитателни работи бил този, който съгласно чл. 27, ал.1 и 2 вр. чл. 20, ал.2 ППЗИНЗС правел промени в настаняването и следвало да съобрази желанието на ищеца, както и условията на спалното помещение, в което да бъде настанен. Същевременно, чл. 56, вр. §1а от ДР от Закона за здравето забранявал тютюнопушене в закрити помещения и обществени места, без оглед собствеността и правото на достъп. Ищецът смята, че е непозволено увреден от бездействието на ответника в нарушение на чл. 56 и §1а от ДР от Закона за здравето, чл. 119а, ал.1 и ал.2, т.8, вр. чл. 20, ал.2, чл. 27, ал.1 и 2 ППЗИНЗС. Исква ответникът да бъде осъден да му заплати обезщетение за неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразното бездействие на длъжностни лица от Затворническото общежитие (ЗО) „К.“ към С. затвор - кв. Б., да го преместят в килия с непущачи, състоящи в болки и страдания от приемане на тютюнев дим против волята му, в размер на 2 000 лв. за периода от м. юни 2014 г., ведно със законната лихва, до окончателното изплащане и направените по делото разноски.

С допълнителна молба - уточнение по делото от дата 06.01.2015 г., ищецът внася съществено изменение в обстоятелствената част на исковата молба, като сочи, че незаконосъобразното бездействие на ответника продължило и за период от 28.05.2011 г. до м. юни 2014 г. и предявява иска за сумата от 4 000 лв.

Спорното материално право е оценено от ищеца по настоящото дело в размер на 260 000 лв., и е допуснато с увеличение на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ по размер, видно от протокол от о.с.з. на 10.12.2015 г. Последното е образувано именно по исковата молба от С. А. К., лишен от свобода в Затворническото общежитие "К." срещу главна дирекция "Изпълнение на наказанията" с предявен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 260 000 лв. от незаконосъобразни бездействия на длъжностни лица на ответната администрация при изпълнение на изискванията по чл. 56 и § 1а от ДР от ЗЗ, чл. 119а, ал. 1 и ал. 2, т. 8 вр. чл. 20, ал. 2, чл. 27, ал. 1 и 2 ППЗИНЗС.

В проведеното на 29.09.2016 г. о.с.з., ищецът сочи, че адм. д. № 1395 от 2016 г. по описа на АССГ, 44 състав и адм. д. № 4456 от 2015 г. по описа на АССГ, 21 състав са еднакви дела, но били за различен срок.

В съдебно заседание, ищецът С. А. К., редовно уведомен при условията на чл. 137, ал. 7 АПК, се явява и поддържа исковата молба на заявените основания. Претендира разноски.

Ответникът по иска - Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" - С., редовно уведомен при условията на чл. 137, ал. 7 АПК, се представлява от юрисконсулт Н. Д., редовно упълномощена, която оспорва исковата молба по основание и размер по съображения, посочени в писмения отговор, като твърди, че е възможно ищецът да сочи на някаква липса на удобства, но това в никакъв случай не води до унижително и недостойно отношение от страна на администрацията. Претендира заплащането на юрисконсултско възнаграждение. Съображения относно неоснователността и недоказаността на исковата претенция развива и в представените по делото писмени

бележки.

Представителят на СГП - прокурор Яни Костов изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл. 142, ал. 1 АПК, вр. с чл. 188 ГПК, прие за установено следното:

От приложените към Затворническото досие на ищеца писмени доказателства е видно, че С. А. К.:

- е пребивавал в Следствения арест с мярка за неотклонение „Завържане под стража” от 28.05.2011 г. до 28.06.2014 г. и

- е постъпил в Затворническо общежитие "К." на дата 29.06.2014 година, където е пребивавал и към датата на подаването на исковата молба – 11.12.2014 г.

От показанията на свид. К. и свид. Н. се установява, че санитарно- хигиенните условия в затвора [населено място] са в добър вид и отговарят на установените стандарти. Установената практика в затвора е в началото на всеки месец да се отпускат безвъзмездно перилни и миещи препарати, а почистването и поддържането на хигиената в спалните помещения е вменено на самите лишени от свобода. Общите части /коридори, кухненски блок и др./ се почистват от лишени от свобода назначени по щат за възлагане на доброволен неплатен труд по смисъла на чл. 80, ал. 1, т. 1 от ЗИНЗС. Създадена е организация веднъж месечно за изтупване на одеяла и завивки и ежедневно хигиенизиране на спалните помещения с наличните препарати. Веднъж седмично по график се извършва изпиране на дрехите и спалното бельо на лишените от свобода, а изпирането на одеяла и завивки се извършва два пъти в годината. Всеки месец се извършва дезинфекция, дезинсекция и дератизация на всички помещения от оторизиран изпълнител. Спалните помещения се отопляват от ТЕЦ, като през зимата в помещенията се поддържа минимум 18 градуса, а в санитарните възли и бани е осигурена постоянно течаща студена и топла вода. Всяка килия е с осигурен достъп до дневна светлина, възможност за проветряване на спалните помещения и обособени санитарни възли.

По делото е назначена, изслушана и неоспорена от страните съдебно-медицинска експертиза, като в заключението си вещото лице е дало отговор на въпросите, поставени му като задача, а разпитан в съдебно заседание, експертът заявява, че поддържа заключението си.

По делото не е спорно, че ищецът към исковия период, за който се претендира обезщетение за неимуществени вреди е бил задържан, респективно лишен от свобода от дата 28.05.2011 г. до дата 11.12.2014 г.

Ищецът излага фактически твърдения, че в резултат от незаконосъобразните действия и бездействия на затворническата администрация изразяващи се в настаняването му в

помещение с пушачи, същият претърпял болки и страдания. За тези обстоятелства съдът е указал на ищеца, че носи доказателствена тежест по реда на чл. 145, ал.1 от ГПК.

В открито съдебно заседание на 20.02.2020 г., ищецът С. А. К., понастоящем лишен от свобода изрично е заявил пред съда, че няма доказателствени искания по делото.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената искова молба за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от предявяване. Разгледана по същество, същата се явява неоснователна и недоказана. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл. 7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Разпоредбата се съдържа в глава първа на Конституцията, посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1. ал. 1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора, исковите по ал. 1 се разглеждат по реда, установен в Административнопроцесуалния кодекс, като местната подсъдност се определя по чл. 7, ал. 1-искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по чл. 1, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите В разпоредбата на чл. 203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и юридически лица. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ. Съгласно чл. 205 от АПК, искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди.

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл. 1 от ЗОДОВ предпоставки - незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Съгласно Тълкувателно Решение № 3 от 22.04.2005 г. по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС, обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването - чл. 1, ал. 2 ЗОДВПГ. В първия случай, вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване. При незаконни фактически действия на администрацията този момент е тяхното преустановяване., От така определените моменти на изискуемост, започва да тече погасителната давност и се дължи мораторна лихва.

В конкретната хипотеза, тъй като се перетендират вреди от лошите условия в затвора и вследствие на което пребиваване и лошите условия там, ищецът е претърпял неумуществени вреди, предвид настъпилата законодателна промяна, искът се разглежда по реда на чл. 284 и сл. от ЗИНЗС и исковата защита следва да се реализира по реда на Глава 7 от ЗИНЗС. В мотивите към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (№ 602-01-55 от 03.10.2016 г., 43-то НС), в които е посочено, че досегашният ред по чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди за разглеждане на искове на лишени от свобода за вреди, произтичащи от лоши условия на задържане, е обявен за неефективен с решението "Н. и други срещу България". Констатираните недостатъци на досегашната практика са: липсата на яснота относно това кои точно действия и бездействия на административния орган следва да докаже ищецът, за да бъде успешен искът му (параграф 195); твърде формалистичният подход при прилагане на принципа "affirmanti incumbit probatio" (тежестта на доказване е върху твърдящия), който не взема предвид трудностите, с които лишеният от свобода може да се сблъска при доказване на твърденията си (параграф 196); преценка на условията на задържане в светлината на националните правни норми, които уреждат отделни аспекти на условията на задържане, а не в светлината на кумулативния

ефект на тези условия върху задържания с оглед на общата забрана за нечовешко и унижително отношение по чл. 3 от Конвенцията (параграф 197); отказът да се приеме презумпцията, че лошите условия на задържане причиняват неимуществени вреди на задържания, както изисква практиката на ЕСПЧ (параграф 198); прилагане на разпоредбите на погасителната давност по начин, който не отчита продължаващата природа на поставянето в лоши условия (параграф 199).

Именно с приетите промени се цели преодоляване на тези недостатъци чрез въвеждането на специфично съдебно средство за лишени от свобода и задържани под стража за компенсиране на вреди в резултат на нарушение на забраната за изтезание, нечовешко или унижително отношение от страна на специализираните органи по изпълнение на наказанията, регламентирана изрично в новата редакция на чл. 3 от ЗИНЗС. Тази забрана произтича пряко и от чл. 3 от ЕКЗПОСЧ, която по силата на чл. 5, ал. 4 от Конституцията е част от вътрешното право и има предимство пред националното законодателство.

Разгледани на тази плоскост, предпоставките на специфичния иск за вреди по реда на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС са - акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС, настъпила, в резултат на нарушението неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, оборима презумпция, че неимуществените вреди се предполагат до доказване на противното.

Искът отново е осъдителен и с него се цели овъзмездяване на лишения от свобода вследствие на претърпени от него неимуществени вреди в резултат на нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС и отговорността на държавата се ангажира при доказано подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение /чл. 3, ал. 1/, както при поставянето на лицата в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" или "задържането под стража", изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност /чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС.

По силата на чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС, искът по чл. 284, ал. 1 се разглежда по реда на Глава Е. от Административнопроцесуалния кодекс, а ал. 2 на

текста сочи като ответници органите по чл. 284, ал. 1, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. В Определение № 189 от 8.01.2018 г. на ВАС по адм. д. № 10037/2017 г., III отделение, е посочено, че органите по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС са "специализираните органи по изпълнение на наказанията", но нито ЗИНЗС, нито друг закон, нито от мотивите към Законопроекта за приемане на ЗИД на ЗИНЗС (ДВ, бр. 13/2017 г.), когато е въведено понятието, се дава определение кои са "специализираните" органи по изпълнение на наказанията и каква е отликата в техните правомощия спрямо общите "органи по изпълнение на наказанията". ЗИНЗС определя единствено кои са органите по изпълнение на наказанията, каквито без претенция за изчерпателност са министърът на правосъдието (чл. 10), главният директор на ГДИН (чл. 13, ал. 2), началникът на затвор (чл. 15), началникът на Областна служба "Изпълнение на наказанията" (чл. 16а) и началниците на пробационните служби и арести (чл. 16). Изпълнението на наказанията освен от установените органи се осъществява пряко и от служители в ГДИН и в териториалните ѝ служби. Техните функции и статут е реден в глава IV от ЗИНЗС. Като се отчете, че забраната по чл. 3 от ЗИНЗС е обща и спазването ѝ е пряко задължение, както за административните органи по изпълнение на наказанията, така и за длъжностите лице (служителите) към местата за лишаване от свобода, то съдът е приел, че под понятието "специализирани органи" от част VII на ЗИНЗС следва да се разбира всеки административен орган или длъжностно лице, чийто правомощия, служебни или трудови задължения са свързани пряко с изпълнението на наказанията и постигането на неговите цели, описани в чл. 2 от ЗИНЗС. При така направеното тълкуване на понятието "специализирани органи" следва да се разтълкува и приложението на чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС, според който "искът (по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС) се предявява... срещу органите по чл. 284, ал. 1, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите". Буквалното тълкуване на нормата води до извод, че надлежен ответник по иска е конкретният административен орган или длъжностно лице, посочено в иска като причинител на вредите. Това разбиране, изведено при прочита на чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС, ВАС е определил като неудачно и неефективно законодателно решение, спрямо критериите на чл. 13 от Конвенцията, което само по себе си е насочено именно към създаването на ефективен компенсаторен механизъм спрямо нарушенията по чл. 3 от Конвенцията. Относно неефективността на нормата е достатъчно да се отбележи, че потенциалното осъждане на административен орган или длъжностно лице, би довело до абсолютно сигурна невъзможност за реалното овъзмездяване на причинените вреди

на ищците с оглед понасянето на отговорността от физическите лица, изпълняващи съответната длъжност. От друга страна, е налице липса на ясна нормативна уредба за евентуалното пренасяне на отговорността за изплащане на обезщетенията от ответника по иска към Държавата като общо обективно отговорна за причинените вреди, съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, което пренасяне да гарантира лесен и бърз достъп на ищеца до привеждането на съдебното решение в изпълнение. Нормата на чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС, макар и въведена през 2017 г., е аналогична като ползвана законодателна техника спрямо нормата на чл. 7 от ЗОДОВ (ред. ДВ, бр. 60/1988 г.). От приемането на чл. 7 през 1988 г. до сега, нормата предвижда, че "искът за обезщетение се предявява..... срещу органите по чл. 1 и 2, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. По въпроса за пасивната процесуална легитимация по искове за обезщетение за вреди по чл. 1 и чл. 2 от ЗОДОВ е налице значителна и последователна съдебна практика през последните години, като е достатъчно да се посочи, че с точка 6 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, бе решено, че "Отговорността на държавния орган е специфично проявление на принципа за отговорност на работодателя по чл. 49 ЗЗД в областта на ЗОДВПГ (сега ЗОДОВ) и тази отговорност е също гаранционно обезпечителна. По исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции. "С други думи, правилото на чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС за определяне на ответник по иска по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да се тълкува, че искът се предявява срещу юридическото лице, с което длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите или чиято дейност се възлага или обезпечава от името и за сметка на юридическото лице и така тълкуван чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС, макар като по нов и специален закон спрямо общите процесуални правила, уредени в глава XI на АПК "Производства за обезщетения", напълно съвпада със смисъла на чл. 205 от АПК, според който искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Последните, според правилото на чл. 205 АПК са юридическите лица,

представявани от органа (в случая от специализираните органи по изпълнение на наказанията), от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите..

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник - Главна Дирекция "Изпълнение на наказанията", която е юридическо лице и надлежен пасивно легитимиран ответник по иска. Това е така, защото съгласно чл. 12 от ЗИНЗС, прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби се осъществяват от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията". Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" е юридическо лице към министъра на правосъдието със седалище С. и е на бюджетна издръжка. Затворите, поправителните домове и областните служби "Изпълнение на наказанията" са териториални служби на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"/ чл. 12, ал. 23 от ЗИНЗС. По силата на чл. 16 от ЗИНЗС, Областните служби "Изпълнение на наказанията" обединяват, ръководят и контролират дейността на пробационните служби и арестите.

Нещо повече дори, съгласно чл. 8 от ППЗИНС прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби се осъществяват от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", а съгласно чл. 7, ал. 1, б. "а" от ППЗИНС, Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" осъществява методическо ръководство и контрол по изпълнението на наказанията, наложени с влезли в сила съдебни актове, спазването на правата и задълженията на лишените от свобода; взаимодействието с органите на съдебната власт за привеждане в изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража, законосъобразността при прилагане на дисциплинарните мерки спрямо лишените от свобода, разпределението на времето на лишените от свобода, състоянието на жилищно-битовата база; настаняването и разпределението на новопостъпилите, работата на комисиите по чл. 73 ЗИНЗС; освобождаването от местата за лишаване от свобода.

На следващо място, пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи - юридически лица, а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност, тъй като по исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. ЗИНЗС е влязъл в сила на 01.06.2009 година и към момента, когато се твърди, че са настъпили вредите - от 28.05.2011 г. до дата 11.12.2014 година, Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" е осъществявала

общото ръководство върху местата за лишаване от свобода. В този смисъл, настоящият съдебен състав намира, че не е налице промяна в органа, който е осъществявал ръководство върху местата за лишаване от свобода, която да обуслови или недопустимост на иска поради липсата на ненадлежен ответник или промяна в компетентността на органа, който осъществява ръководството и контрола върху местата за лишаване от свобода. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.

В съответствие с чл. 40, ал. 1 от ЗИНЗС, наказанието лишаване от свобода се изпълнява чрез настаняване на осъдените в определени места за лишаване от свобода и подлагането им на поправително въздействие, а последното се осъществява чрез осигуряване на условия за поддържане на физическото и психическото здраве и за уважаване на човешкото достойнство на осъдените, реализиране на включените в съдържанието на наказанието ограничения, ограничаване на отрицателните последици от действието на присъдата и вредното влияние на средата на осъдените, осигуряване на условия за упражняване правата на осъдените, организиране на трудови, възпитателни, образователни, спортни и други дейности. От своя страна, места за изпълнение на наказанието лишаване от свобода са затворите. В затворите, поправителните домове и затворническите общежития се настаняват осъдени на лишаване от свобода с влязла в сила присъда, включително и доведените в изпълнение на разпореждане на прокурор по чл. 340, ал. 5 и чл. 354, ал. 7 от Наказателно-процесуалния кодекс. В съответствие с нормата на чл. 43, ал. 2 от ЗИНЗС, всяко място за лишаване от свобода трябва да разполага с необходимите жилищни, битови и други помещения за осъществяване на поправително въздействие, а арестите - за поддържане на физическото и психическото здраве и уважаване човешкото достойнство на задържаните лица. Минималната жилищна площ в спалното помещение за всеки лишен от свобода не може да е по-малка от 4 кв. м. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" поддържа актуална база данни за капацитета на местата за лишаване от свобода, а количеството дневна светлина, степента на изкуственото осветление, отопление и проветряване, достъпът до санитарни възли и течаща вода, както и минимумът обзавеждане на спалните помещения се определят с Правилника за прилагане на закона. В чл. 246, ал. 1 от ЗИНЗС, при разпределението обвиняемите и подсъдимите се настаняват отделно - мъжете от жените, непълнолетните от пълнолетните, лицата, които не са

български граждани, от останалите. Обвиняемите и подсъдимите по едно и също дело не подлежат на задължително изолирано настаняване, освен ако има изрично мотивирано разпореждане на съответния прокурор или съд. В затворите обвиняемите и подсъдимите се настаняват в спални помещения отделно от осъдените, а обвиняемите и подсъдимите могат да бъдат премествани от един затвор в друг и от един арест в друг извън случаите по чл. 241, ал. 4 само по разпореждане на наблюдаващия прокурор или по разпореждане на съответния съд само за извършването на действия по разследване и други процесуални действия. Съгласно чл. 20 от ППЗИНЗС, за всеки затвор се определя максималният брой лишени от свобода, които могат да бъдат настанени, съгласно разполагаемата жилищна площ, а в спалните помещения се осигурява пряк достъп на дневна светлина и възможност за естествено проветряване. Количеството дневна светлина, степента на изкуственото осветление, отопление и проветряване се определят в зависимост от изискванията на съответните стандарти за обществени сгради.

В чл. 21 от ППЗИНЗС (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) е посочено, че спалните помещения се обзавеждат с отделни легла за настанените лица, снабдени със спални принадлежности, шкафчета за лични вещи, маса, столове, осветителни и отоплителни тела, като се осигуряват условия за пряк достъп на дневна светлина и възможност за проветряване, а лишените от свобода са длъжни да спазват реда и хигиената в спалните помещения. За всяко спално помещение съответният инспектор по социални дейности и възпитателна работа определя отговорник, който изготвя месечен график за дежурства и следи за поддържането на реда и хигиената, съгласно алинея четвърта на същия текст) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.), във всяка затворническа група се обособяват спални помещения за настаняване на непущачи. От своя страна, в чл. 25 от ППЗИНЗС е посочено, че основанията за настаняване в местата за лишаване от свобода са приведени в изпълнение по съответния ред съдебни актове с наложено наказание лишаване от свобода или за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража по реда на Наказателно-процесуалния кодекс. Същите се съпровождат с информация за датата и обстоятелствата при задържането на лицето, както и със справка за съдимост.

Отговорността на държавата по ЗОДОВ, е специална деликтна отговорност спрямо общата деликтна отговорност, уредена в чл. 45 и сл. от ЗЗД. Тази отговорност произтича от общото задължение на държавата/общините да спазват правата и законните интереси на гражданите, респ. на юридическите лица, за разлика от деликтната

отговорност по ЗЗД, произтичаща от общото задължение да не се вреди виновно и противоправно другиму. Отговорността по ЗОДОВ има обективен характер - възниква при наличие на изрично предвидените в специалния закон предпоставки и не е обусловена от наличието на вина /виновно поведение/ от страна на конкретното длъжностно лице, причинило с поведението си вредата - чл. 4 от ЗОДОВ, докато деликтната отговорност по чл. 45 и сл. от ЗЗД е виновна отговорност - обусловена е от виновно поведение на причинителя на вредата, вкл. в хипотезата на обезпечителната отговорност по чл. 49 от ЗЗД, като вината се предполага до доказване на противното, съгл. чл. 45, ал.2 от ЗЗД.

Пасивната процесуална легитимация на ответника, ищецът обосновава с това, че поведение на служителите от ГД "ИН" било неправомерно, тъй като той бил настанен в помещение с пушачи и цигареният дим му смущавал дишането. За тези обстоятелства съдът е указал на ищеца, че носи доказателствена тежест по реда на чл. 145, ал.1 от ГПК.

В открито съдебно заседание на 20.02.2020 г. ищецът, понастоящем лишен от свобода изрично е заявил пред съда, че няма доказателствени искания по делото.

Съгласно чл. 12, ал.1 от Закон за изпълнението на наказанието и задържане под стража /ЗИНЗС в сила от 01.06.2009 г., прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби се осъществяват от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията". Според ал.2 от чл. 12 на закона ГД"ИН" е юридическо лице към министъра на правосъдието със седалище С.. Затворите и областните служби "Изпълнение на наказанията" са териториални служби на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията". Следователно нормата на чл. 12 от ЗИНЗС и фактическите твърдения на ищеца определят пасивната процесуална и материална легитимация на втория ответника по делото - Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

В случая бездействието, респ. действията на администрацията на ГД "ИН", е изведено като основание за отговорност на Държавата, за случаи, при които ответникът не е предприел необходимото за ненастъпване на увреждането на ищеца.

Това задължение, което ГД "ИН" е имал по чл. 3 от ЗИНЗС - да не третира нечовешки лишените от свобода, неосигурявайки им подходяща среда в затвора, която да не накърнява тяхното достойнство или да ги унижава по см. на чл. 3 от ЕКЗПЧ, ищецът не доказва да е изпълнявано трайно и продължително по време на престоя му Следствения арест, респ.

в Затворническото общежитие "Кремиконци" за времето от 28.05.2011 г. до дата 11.12.2014 г., за да е налице противоправност на действията и/или бездействията на затворническата администрация. В този смисъл са напр. Решение № 70 от 05.01.2016 г. по адм.д. № 13111 от 2014 г. по описа на ВАС, 3 отд., Решение № 8592 от 13.07.2015 г. по адм.д.№ 12916 от 2014 г. по описа на ВАС, III отд., а така също и досежно лошите условия в затворите, Решение от 27.01.2015 г. по делото "Н. срещу Б." и Решение от 20.10.2015 г. по делото "С. срещу Б." на Съда по правата на човека в С.. При тези съображения съдът приема, че ищецът не доказва, че са налице незаконосъобразни действия и бездействия на администрацията на гдин, довели до твърдяните от него неимуществени вреди.

Специалният закон - ЗОДОВ не уточнява как се определя размерът на неимуществената вреда, поради което субсидирано следва да се прилага гражданското законодателство и по-конкретно чл. 52 от ЗЗД, който дава възможност за определянето им по справедливост. Понятието справедливост по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, приложим съгласно § 1 от Заключителните разпоредби на ЗОДОВ, е морално-етично понятие и включва съотношението между деянието и възмездието, достойнството на хората и неговото възнаграждаване, правата и задълженията.

Разпоредбите на чл. 43, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 ЗИНЗС са законови гаранции на националното право за съществуването на нормална битова среда в местата за лишаване от свобода. Такива гаранции съдържат и минималните стандарти за третиране на лишените от свобода, приети от Първият конгрес на Организацията на обединените нации по предотвратяване на престъпленията и третиране на престъпниците, проведена в Ж. през 1955 г., и утвърдени от Икономическия и социален съвет с резолюции 663 С (X.) от 31.07.1957 г. и 2076 (L.) от 13.05.1977 г., които нямат задължителна сила, но спазването им е критерий за зачитане на човешките права и свободи и демократичния характер на държавите. Ищецът не установи главно и пълно, независимо от указаната му доказателствена тежест в процеса, че е претърпял твърдените от него неимуществени вреди, за да може съдът да ги остойности по справедливост по реда на чл. 52 от ЗЗД.

На следващо място, ищецът не е ангажирал доказателства и за причинната връзка между неправомерното поведение на служителите на ответника и неимуществените вреди.

Оплакването на ищеца, че настаняването му за изтърпяване на наказание в условия на тютюнев дим, преценено въз основа на анализ на

съответните разпоредби от ЗИНЗС, регламентиращи санитарно-хигиенните условия в местата за лишаване от свобода и общата забрана по чл. 3 от Конвенцията за нечовешко и унижително отношение за нечовешко и унижително отношение се явява напълно неоснователно. Следва да се посочи, че в производството е необходимо да се установи целия състав на отговорността по чл.1 ЗОДОВ, а не само нарушение на Конвенцията. Макар, че не е налице нормативно регламентирано задължение за администрацията на затвора за деление на затворниците на пушачи и на непушачи, то по делото не се доказва К. да е бил поставен умишлено в такива помещения през целия период, предвид тежестта на задържани лица. На следващо място, дори да се допусне обратното, от това не следва автоматично, че то се е отразило на ищеца по начина, по който твърди. Неблагоприятните последици следва да се докажат от него. Практика на ЕСПЧ определя третирането за нечовешко, когато е умишлено, прилага се продължително и причинява интензивно физическо и психическо страдание, а третирането е унижително, ако е такова, което създава чувство ограничителна мярка и създава неудобства, но като не са доказани останалите елементи на чл.1, ал.1, не може да се приеме основателност на иска. Претендираните страдания и унижения следва да надвишават неизбежната степен на страдание, унижение, свързани с приложената форма на законно наказателно въздействие, което не е доказано.

От показанията на свидетелите, посочени от ищеца, изобщо не установяват еднозначно и непротиворечиво факти и обстоятелства свързани с твърдените душевни състояния на същия, тяхната продължителност и причините, които са ги породили, те по-скоро

съдържат субективна оценка, която не следва да бъде кредитирана. Негативните оценки, изложени от свидетелите са техни лични възприятия и не установяват промяна в психо-физиологичния статус на ищеца през процесния период, те изцяло са породени от ограниченията на режима, при който изтърпяват наложените от съда наказания. Показанията на свидетелите не би трябвало да се кредитират изцяло и безусловно предвид тяхната заинтересованост в полза на ищеца и във вреда на ответника, предвид разпоредбата на чл. 172 ГПК, тъй като свидетелите са пребивавали в затвора през процесния период и е съвсем нормално да таят неприятни впечатления към пенитенциарната система. Освен това свид. Н. се намира в неприключен съдебен спор с доверителя ми и има интерес да свидетелства в негова вреда по настоящото производство. Фактите и обстоятелствата изложени от свидетелите не се подкрепят и потвърждават от останалите доказателства по делото, а именно от приложените докладни записки и приетата съдебно-оценителна експертиза.

В конкретния случай, от събраните по делото доказателства - както гласни, така и писмени, не може да се установи, че ищецът е бил настанен в килия, която е била пренаселена. Не се доказва, че условията в затвора са неблагоприятни и че освен пряко водещи до унижително и недостойно отношение към него, са довели и до заплахата за неговото здраве поради липса на осъществени елементарни хигиенни стандарти, нито се доказва, че тези условия са в разрез с всякакви нормални етични стандарти и човешко отнасяне. Не се доказва незаконосъобразно бездействие от страна на служителите на ответника. Вярно е, че органите, на които е възложено да осъществяват ръководство и контрол върху дейността по изтърпяване на наложено с присъда наказание или при изпълнение на мярка за неотклонение - задържане под стража са длъжни да осигуряват на осъдените лица и на задържаните под стража такива условия, които да не създават предпоставки за увреждане на физическото и психическото им здраве, нито на човешкото им достойнство, но не се доказва нарушение на разпоредбите на чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека и

основните свободи и чл. 29, ал. 1 от Конституцията на Република България, според която никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, нечовечно или унижаващо отношение. Конвенцията е ратифицирана от Република България и на основание чл. 5, ал. 4 от Конституцията има пряко действие и съставлява част от вътрешното право. Спазването на принципите на чл. 3 КЗПЧОС в исковия период представлява задължение, пряко произтичащо от закон.

Лечебните заведения в местата за лишаване от свобода са част от националната система за здравеопазване и извършват дейността си в съответствие с Правилника за устройството и дейността на лечебните заведения към Министерството на правосъдието. По силата на чл. 4 от Наредбата, методическото ръководство и контрол на медицинската дейност на лечебните заведения, създадени към Министерството на правосъдието, се осъществява от министъра на здравеопазването. По аргумент от нормата на чл. 5, ал. 1 от Наредбата, при осъществяване на медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода се спазват правата на пациента и Кодексът на професионалната етика. Качеството на медицинската помощ, оказвана в лечебните заведения в местата за лишаване от свобода, съответства на медицинските стандарти и на правилата за добра медицинска практика, утвърдени от министъра на здравеопазването. Предписанията на медицинските специалисти имат задължителен характер за началниците на затворите, поправителните домове и арестите. Медицинското решение се взема единствено в интерес на здравето на лишения от свобода. Всеки служител, който при изпълнение на служебните си задължения има непосредствен контакт с лишените от свобода, е отговорен за тяхното здраве. По силата на чл. 21 от Наредбата, медицинската помощ в затворническите общежития и работните обекти извън района на затвора се осъществява, както следва: в затворническите общежития, които не разполагат с медицински специалист на щат, се осигуряват посещения от медицински специалист на медицинския център на затвора по график, утвърден от началника на затвора, на всички работни обекти извън района на затвора се осигурява чанта със средства за оказване на първа помощ, спешна медицинска помощ на лишени от свобода на външни обекти се оказва в най-близкото лечебно заведение.

В чл. 2, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на лечебните заведения към МП е посочено, че лечебните заведения към Министерството на правосъдието са специализирани болници за активно лечение на лишените от свобода; лечебни заведения за извънболнична помощ - медицински центрове. Дейността на лечебните заведения по ал. 1

се координира и контролира от министъра на правосъдието чрез Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН). Министърът на здравеопазването осъществява методическо ръководство и съдейства за осигуряването на медицинска и стоматологична помощ на лишените от свобода. Материално-битовото осигуряване, оборудването с медицинска техника, снабдяването с лекарства, провеждането на режимноохранителна и възпитателна дейност в лечебните заведения към Министерството на правосъдието се организират от ГДИН и от началника на съответния затвор или поправителен дом. Финансирането на лечебните заведения към Министерството на правосъдието се осъществява от ГДИН като второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на правосъдието. Управлението на лечебните заведения към Министерството на правосъдието се осъществява от директор, който организира и ръководи дейността на лечебното заведение, организира взаимодействието с други лечебни заведения и с местата за лишаване от свобода, отговаря за подбора, подготовката, повишаването на квалификацията и ефективното използване на човешките ресурси, отговаря за управлението на предоставените на лечебното заведение материално-технически средства, изпълнява и други правомощия, възложени му от министъра на правосъдието и от главния директор на ГДИН. Директорът дава становища и изготвя медицински справки за здравословното състояние на лишените от свобода по искане на органите на прокуратурата, съда или на други държавни органи. Директорът на медицински център има право на неограничен достъп до наказателните килии и другите места за изолирано настаняване на лишените от свобода. Следва да бъде посочено, че ответникът по иска не отговаря за качеството и адекватността на оказаната медицинска помощ. Липсват и не се представиха доказателства ищецът да е поискал оказване на медицинска помощ и такава да е отказана от страна на служителите от затворническото общежитие. Напротив от доказателствата по делото е видно, че ищецът многократно е посещавал Медицинския център в Затвора С. - факти, установяващи се от приложения амбулаторен журнал и са документирани посещенията му и извършените му прегледи, редовно са му правени кръвни и рентгенографски изследвания и по никакъв начин не се доказва незаконосъобразно бездействие на служители на затворническата администрация, нито пък има доказани откази на служители на затворническото общежитие да изпратят ищеца при поискване за консултация с лекар и ищецът по никакъв начин не е бил поставен в по-неблагоприятно отношение от останалите лишени от свобода. Наред с това, медицинската дейност в местата за лишаване от

свобода по същество не представлява административна дейност, за да бъде ангажирана отговорността на ГД "ИН".

В приетата от ОС на О. през 1975 година Декларация за защита на всички лица от подлагане на изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, както в приетата през 1984 година Конвенция против изтезанията и други форми на жестоко нечовешко или унижително отнасяне или наказание, се приема, че терминът "изтезание" означава всяко действие, с което умишлено се причинява силно физическо или психическо страдание или болка на дадено лице, за да се получат от него сведения или признания, за да бъде наказано за действие, което то или трето лице е извършило или в извършването на което е заподозряно, или, за да бъдат сплашвани или принуждавани, когато такава болка или страдание се причиняват от длъжностно лице или е тяхно подстрекателство или явно, или мълчаливо съгласие. Независимо, че няма все още общоприето определение на понятието "жестоко, нечовешко или унижително отношение", съгласно чл. 1, ал. 2 на Декларацията от 1975 г. "Изтезание представлява усложнена умишлена форма на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание". На практика за елементи на това отношение се приемат следните форми на физическо отнасяне: незаконосъобразни разпити, придружени с физическо насилие; кастрирането; осакатяване на женските полови органи; задържане в килии без осветление; недостатъчно храна или насилствено хранене; подлагане на биомедицински експерименти или даването на наркотици на задържани и затворници и др. В приетите под егидата на О. през 1993 година Виенска декларация и програма за действие се приема, че изтезанията, чиито последици са унищожаването на човешкото достойнство и разрушаване на възможностите на жертвите да продължат живота и дейността си, са едно от най-отвратителните нарушения на правата на човека. Съгласно Конвенцията против изтезанията и другите форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне, приета от Общото събрание на О. на 10 декември 1984 г. и ратифицирана у нас с Указ 3384 на Държавния съвет на НРБ на 9 октомври 1986 година, терминът изтезание означава всяко действие, с което умишлено се причинява болка на дадено лице, за да се получат от него или от трето лице сведения или признания, да бъде то наказано за действие, което то или трето лице е извършило, или в извършването на което е заподозряно, или да бъде то или трето лице сплашвано или принуждавано, или по каквато и да е причина, основаваща се на каквато и да е дискриминация, когато такава болка или страдание се причиняват от длъжностно лице или от друго официално действащо лице, или по негово

подстрекателство, или с негово явно или мълчаливо съгласие. В това определение не се включват болката и страданието, които се причиняват единствено от законни санкции и които са присъщи за тези санкции или настъпват случайно от тях. Друго разпространено определение е прието в Т. декларация на Световната Медицинска Асоциация от 1975 г. Според нея изтезанието е съзнателно, систематично или без определена последователност причиняване на физическо или душевно страдание, от едно или повече лица, действащи самостоятелно или по заповед на овластено лице, целящо да принуди друго лице да съобщи информация, да направи признание или с някаква друга цел. "Други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание" означава всяко действие, с което умишлено се причинява силно физическо или психическо страдание или болка на дадено лице, когато такава болка или страдание се причинява от длъжностно лице или друго официално действащо лице или по негово подстрекателство, или с негово явно или мълчаливо съгласие. В това определение не се включват болката и страданието, които произтичат единствено от законни санкции и които са присъщи на тези санкции или настъпват случайно при тях. Основно задължение на упражняващия ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода държавен орган е да следи и да предотвратява всяко унижаване на човешкото достойнство на лицата, чиято лична свобода е ограничена с наложеното им наказание. Не се доказва ищещът да е поставен в неблагоприятни условия по смисъла на чл. 3 от ЗИНЗС, което само по себе си да представлява третиране способно да породи у него емоционално и морално страдание, стрес и безпокойство, каквито той твърди. Не се доказва и нарушение на нормата на чл. 3 от ЗИНЗС сочеща, че осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. По аргумент от нормата на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

От събраните в хода на настоящото производство гласни и писмени

доказателства не може да се направи обоснован извод за основателност на изложените твърдения в исковата молба за наличие на изпълнен фактически състав по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, с което да се ангажира отговорността на ответника. Ищецът не проведе пълно и главно доказване на твърдените в исковата молба факти и доказателства, което води до неоснователност и недоказаност на предявения срещу доверителя ми иск. Не се събраха и доказателства, които да установяват твърденията за незаконосъобразност в действията и бездействията на администрацията на затвора в [населено място] по отношение на осигуряването на нормативно установените изисквания за изтърпяване на наложеното наказание. През процесния период спрямо ищеца са предприети правомерни действия от администрацията на затвора в [населено място], свързани с осигуряване на нормални хигиенно-битови условия.

С оглед на всичко изложено дотук, настоящият съдебен състав намира, че не са налице елементи от фактическия състав на чл. 284 от ЗИНЗС - бездействие на длъжностните лица на ответника по иска да осигурят нормални условия за пребиваване в Следствения арест, респ. Затворническото общежитие "К." през периода от 28.05.2011 г. до 11.12.2014 година, вследствие на това бездействие за ищеца да е настъпила вреда - неимуществена, която да е пряка и непосредствена последица от това бездействие, и която вреда следва да бъде репарирана. Вредата не е пряка и непосредствена последица от бездействието на длъжностни лица на ответника и не се намира в причинна връзка с него. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат/. Не се доказва и наличие на причинна връзка между незаконосъобразното бездействие и твърдените вреди.

При горните съображения, следователно исковата претенция на ищеца по иск с правно основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ за сумата от 260 000 лв., представляваща обезщетение за причинени на ищеца неимуществени вреди за периода от 28.05.2011 г. до дата 11.12.2014 г., е неоснователна и

следва да се отхвърли.

По иска за заплащане на законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата:

Задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното вземане, и предвид неоснователност на исковата претенция за заплащане на обезщетение то и искът за заплащане на законната лихва е неоснователен.

С оглед изхода на спора, претенцията на ищеца за заплащане на разноски е неоснователна и не подлежи на уважаване.

Следва да бъде посочено, че крайният момент, в който може да бъде заявено присъждането на разноски е устните състезания - аргумент от разпоредбата на чл. 80, ал. 1 от ГПК, приложим по силата на преразглежданата норма на чл. 144 АПК /Страната, която е поискала присъждане на разноски, представя на съда списък на разноските най-късно до приключване на последното заседание в съответната инстанция. В противен случай, тя няма право да иска изменение на решението в частта му за разноските. Денят на устните състезания е крайният момент, в който страната може да поиска присъждане на разноски, а не в по-късен момент. Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски. Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най-голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл. 81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия. От своя страна, по правило ищецът и ответникът имат право да претендират разноските, които са направили в процеса. Отговорността да бъдат понесени направените разноски е обвързано преди всичко с изхода на съдебния спор за съответната страна в процеса. Отговорността за разноските почива на установеното в чл. 3 от ГПК изискване за добросъвестно упражняване на процесуални права и следва да бъде възприемано като отговорност за вреди от неоснователни процесуални действия. Отговорността за разноски е определена от допълнителни изисквания - съдът да бъде изрично сезиран с искане в тази насока, искането да бъде подкрепено с

доказателства за действително направени разноски и трето да бъде предявен списък с разноските/ като по отношение на последния, ВАС е на различно становище от страна на ВКС и непредставянето на списък с разноските, не води до неприсъждане на такива в полза на страната, която има право на разноски.

В съответствие с разпоредбата на чл 286, ал. 2 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло обстоятелството, че искът е отхвърлен изцяло, както и с оглед на това, че възнаграждението за вещо лице е заплатено от бюджета на съда, ищецът следва да бъде осъден да заплати по сметката на АССГ сумата от 100 лева - заплатени за сметка на съда възнаграждение за вещо лице. Съгласно нормата на чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло. По силата на алинея трета на чл. 286 от ЗИНЗС, когато искът се уважи изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, когато е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. На осн. чл. 143 от АПК във вр. с чл. 78, ал.3 от ГПК на ответника се следват разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лв., тъй като ГД "ИН" се представляваше в процеса от юрисконсулт, от който бяха извършени надлежни процесуални действия по делото, вкл. и подаване на писмен отговор по чл. 131 от ГПК.

Воден от горното и на основание чл. 203 АПК, вр. с чл. 284 и сл. от ЗИНЗС, Администра тивен съд С. – град

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ иска на С. А. К. срещу ГД "ИН" за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 260 000 лева за периода от 26.02.2015 година до 10.03.2016 година, ведно със законната лихва за забава върху сумата, считано от предявяване на иска да окончателното изплащане на сумата, вследствие на лошите условия в Затворническо общежитие „К.“.

ОСЪЖДА С. А. К. ДА ЗАПЛАТИ на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 300.00 /триста/ лв.

ОСЪЖДА С. А. К. ДА ЗАПЛАТИ по сметката на АССГ сумата от 100.00 /сто/ лева, представляваща заплатен депозит за вещо лице.

На основание чл. 138, ал. 1 АПК препис от решението **ДА СЕ ИЗПРАТИ** на страните.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото, съгласно разпоредбата на чл. 211, ал. 1 АПК.

СЪДИЯ: